

مرکز مجاز امام صادق (ع)

اصول الفقه

معنای حجت

جلسه ۲۸۰

استاد نجار زاده

معنای حجت

در اصطلاح اصولیون: هر آنچه متعلق خود را اثبات کرده و به درجه قطع نرسد (زیرا اگر قطع حاصل شود، خود قطع حجت خواهد بود به معنای لغوی).

نکته ۱: مراد از اثبات، اثباتی است که به جعل شارع باشد، نه اثبات ذاتی؛ یعنی حکم فعلی را در حق مکلف اثبات می‌کند و آن را به منزله حکم واقعی قرار می‌دهد.

نکته ۲: این اثبات زمانی صحیح است که دلیل شرعی بر مثبت بودن آن داشته باشیم و بدانیم از طرف شارع، به عنوان حجت و دلیل، جعل شده است.

نکته ۳: با توجه به توضیحاتی که داده شد؛ قطع حجت اصولی نیست زیرا اثبات آن ذاتی است نه به جعل شارع.

نکته ۴: استعمال کلمه «حجت»، در معنایی که کلمه «امارة» آن را می‌رساند، مأخوذ از معنای لغوی و از باب تسمیه خاص به اسم عام است؛ به این دلیل که امارة، از اموری است که هم مکلف می‌تواند به آن احتجاج کند (حتی اگر کشف شود که عملش مخالف واقع بوده) و هم مولی (زمانی که مکلف به امارة عمل نکند).